

Regelbunden tillsyn i Sankt Anna skola

Förskoleklass

Grundskola 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Söderköpings kommun under våren 2009 och besökt Sankt Anna skola den 18 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Sankt Anna skola, dels den information som samlats in under besöket. I Sankt Anna skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Sankt Anna skola

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	4
Grundskola	52

Källa: Sankt Anna skola, 2008-03-18

2 (12)

Sankt Anna skola ligger i den östgötska skärgården i Sankt Anna kyrkby. Skolan erbjuder utbildning för elever i årskurserna 1– 6 samt förskoleklass och fritidshem.

Skolan är organiserad i förskoleklass med fyra elever och årskurs 1 med 12 elever. Samläsning sker i årskurserna 2–3 och 4–6 med 13 respektive 27 elever.

Skolan leds av en rektor som är anställd på deltid. Den pedagogiska personalen på Sankt Anna skola består av 10 lärare och förskolelärare fördelade på ca 5 lärartjänster.

Sankt Anna skolas första byggnad uppfördes redan 1902. Under åren har omfattande om- och tillbyggnader skett. Skolgården tillsammans med närliggande idrottsplats ger möjlighet till lek och spel. Skolans omgivningar utnyttjas även för utomhuspedagogik.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

		2007		2008	
		Sankt Anna skola	Riket	Sankt Anna skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	73	85	100	87
	Matematik	82	72	91	73
	Svenska	64	71	82	72
	Svenska som andra-språk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från Sankt Anna skola, 2009-03-18. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

Skolan ska enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2. Kunskaper, ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan där de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte skolåret anges. Mål att uppnå anger den mininivå av kunskaper som alla elever ska uppnå det femte respektive det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleven ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Sankt Anna skola genomför och redovisar varje år resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 i ämnena engelska, matematik och svenska. Vid en jämförelse mellan år 2007 och 2008 framgår att resultaten har förbättrats och uppvisar en högre måluppfyllelse än den för riket. Då elevunderlaget utgörs av ett fåtal elever bör dock bedöm-

4 (12)

ningen göras med försiktighet. I övriga ämnen och årskurser saknas sammanställningar av resultat och bedömningar av måluppfyllelsen.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör analysera kunskapsresultaten och måluppfyllelsen för att därefter kunna utforma åtgärder för utveckling som syftar till en högre måluppfyllelse för alla elever i samtliga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap.2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. De skriftliga omdömena bör utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera fortsatt lärande.

I de individuella utvecklingsplanerna för årskurs 1–3 som inspektionen tagit del av saknas skriftliga omdömen om elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. I den framåtsyftande planeringen i de individuella utvecklingsplanerna ligger ansvaret för insatserna huvudsakligen på eleven och det redovisas i mycket liten omfattning vilka insatser som skolan avser att bidra med. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (12)

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 5 kap. 10 § grundskoleförordningen framgår att om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. Söderköpings kommun har delegerat beslut om anpassad studiegång till rektor. I det fall en elev inte har förutsättningar att nå målen bör rektor undersöka möjligheten till anpassad studiegång, så att eleven får den utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. I samband med Skolinspektionens tillsyn framkommer att Sankt Anna skola inte undersökt denna möjlighet, trots att behov kan föreligga. Detta behöver åtgärdas.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Den plan som granskats i samband med den regelbundna tillsynen avser läsåret 2008/2009 och utarbetades vid en tidpunkt då bestämmelserna om skyldighet att utarbeta en likabehandlingsplan återfanns i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Det som framgår av 14 a kap. 8 § skollagen täcks i allt väsentligt av innehållet i den tidigare gällande lagen (upphörde att gälla 2009-01-01). Skolinspektionens bedömning av Sankt Anna skolas plan utgår från 14 a kap. 8 § skollagen.

Sankt Anna skola har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock datering och en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för de insatser som avses att

påbörjas och genomförs under det kommande året. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i 2 kap. 6 § grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Av den timplan som gäller för undervisningen i Sankt Anna skola framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolinspektionen bedömer att ämnet teknik bör synliggöras i timplanen och därmed säkerställa i hur stor omfattning ämnet erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

Eleverna erbjuds undervisning i hem- och konsumentkunskap först i årskurs 6. Då det finns nationella mål för ämnet i årskurs 5 måste skolan säkerställa att undervisning sker i ämnet och att eleverna ges möjlighet att nå målen i årskurs 5. Detta behöver åtgärdas.

Sankt Anna skola anordnar undervisning i bl.a. Sjövätt, Livskunskap och Iskunskap. Av intervju med lärare och rektor framkommer inte tydligt till vilka ämnen och mål dessa utbildningar är kopplade. Skolan måste säkerställa att undervisningen i dessa områden till sitt innehåll och sin inriktning är förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	Ej relevant

Motivering
Vid tidpunkten för den regelbundna tillsynen bedömdes ingen elev vara i behov av svenska som andraspråk.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning
Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.
På Sankt Anna skola tjänstgör i årskurserna 4–6 två grundskollärare med utbildning mot årskurserna 4–9 med inriktning mot matematik, naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. Då de undervisar i samtliga teoretiska ämnen, däribland engelska och svenska, innebär detta att de undervisar i ämnen som de inte har utbildning för. Vidare finns en fritidspedagog som undervisar i ämnet

10 (12)

idrott och hälsa.

I Sankt Anna skola används lärare som inte har utbildning för den undervisning de bedriver. Detta behöver åtgärdas.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. I Sankt Anna skola sker ett visst utvecklingsarbete genom exempelvis utvärderingar av den pågående verksamheten i form av elev- och personalenkäter med efterföljande diskussion och analys. Skolan följer dessutom upp elevernas kunskapsresultat på individnivå i samtliga ämnen samt på skolnivå genom resultatsammanställningar av de nationella proven i ämnena engelska, matematik och svenska. På skolnivå saknas dock en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Sankt Anna skolas kvalitetsredovisning har sammanställts av rektor utifrån vad de olika arbetslagen kommit fram till under skolans utvärderingsdagar. I kvalitetsredovisningen utvärderas skolans likabehandlingsplan på ett tydligt sätt. Dock dokumenteras kunskapsresultat alltför begränsat då uppföljning och utvärde-

12 (12)

ring av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska saknas. De resultat som framkommer i olika underlag och bedömningar utvecklas inte så att en tydlig koppling framträder mellan mål och åtgärder. Detta behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-06-15

Linköping

Annie Liedgren

Sara Johansson